

3. Az internetes portál írásaiban és honlapján tárolt tudósításaiban az indítványozó hozzájárulása nélkül hozta nyilvánosságra az indítványozó nevét, korábbi munkahelyeinek megnevezését, élettársi kapcsolatának tényét és élettársának nevét, továbbá élettársának családi kapcsolatait, ezen keresztül

FOIAJSTROMSZAM: 2019 FEBR 04.

elője útján ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 2011. évi CLII. törvény 14 / 316 - 0 / 2019	
Elkezelésnek sérelme miatt. Erkezett:	2019 FEBR 15.
Példány: 1	Kezelőiroda: du'
Melléklet: 12 db	

indítványozó tágabb értelemben vett családjával kapcsolatos adatokat, amellyel indítványozó álláspontja szerint a magánélethez, illetve személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogai sérültek.

II) Az indítványozó kereseti kérelme

4. Az indítványozó álláspontja szerint a fenti közlésekkel a magánélethez, illetve személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogai sérültek, a családi kapcsolataival kapcsolatos ténykörülmények és személyes adatai hozzájárulása nélkül történő közzétételét durva és önkényes beavatkozásnak tartja privátszférájába, magánéletébe, ezért indítványozó pert indított a lapkiadásért felelős [REDACTED] később a [REDACTED] alperessel szemben. Az indítványozó felperesként
 - 4.1. kérte a Fővárosi Törvényszéktől a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban Ptk.) 2:51. § (1) bekezdés a) pontja alapján annak megállapítását, hogy az alperes a www.mno.hu internetes portálon 2015.03.27. napján, 2015.03.28. napján megjelent írásában a 3/a-b. pontokban idézett részletekkel megsértette felperes magánélethez és személyes adatai védelméhez fűződő személyiségi jogait,
 - 4.2. kérte a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b) pontja alapján alperes jogsértés abbahagyására történő kötelezését és a további jogsértéstől történő eltiltását, továbbá
 - 4.3. kérte a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c) pontja szerint alperes saját költségén, sajnálkozását kifejező, nyilvánosságra hozható levél formájában történő elégtétel adására kötelezését.

III) A bírósági ítéletek és indokolásuk

5. A Fővárosi Törvényszék 68.P.24.321/2014/11-I. sorszámú ítéletével indítványozó keresetét elutasította. Az elsőfokú bíróság szerint a kereset tárgyává tett cikkeiben a felperes magánéletére vonatkozó információ csak abban a vonatkozásban jelent meg, hogy a napvilágra került élettársi kapcsolatban élő személynek a közvetlen munkatársa, illetve közvetlen hozzátartozója olyan személyek voltak, akik közül egyikük a közérdeklődésre számot tartó közügynek az egyik legmeghatározóbb alakja [REDACTED] másíruk pedig a közhatalmat gyakorló [REDACTED]. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a [REDACTED] és a botrány nyomán megindult büntetőeljárás a társadalom széles nyilvánosságát érintő és foglalkoztató, közérdeklődésre számot tartó ügyvé vált, amelyről tudósítani a sajtónak nemcsak alkotmányos joga, hanem jogszabályi kötelezettsége is volt. Az elsőfokú bíróság szerint a cikkeiben a felperes magánéleti kapcsolatai csak és kizárólag az adott közügy állásával kapcsolatban kerültek említésre. Az elsőfokú bíróság szerint a perbeli esetben a közérdek, a közérdeklődésre számot tartó esemény fennállt, a közügy, illetve a magánélet elhatárolása lehetséges volt. Az alperes közérdeklődésre számot tartó, jelentős súlyú bűncselekménnyel összefüggésben tudósított, nem volt indokolatlanul önkényes és szükséges a híradás, amikor a felperes magánéletének egy konkrét ugyanazon részletét nyilvánosságra hozta. Az elsőfokú bíróság szerint a perbeli cikkeivel az alperes nem lépte túl a sajtószabadság, a közéleti véleménynyilvánítás alkotmányos szabadságát jelentő határát, a felperes magánéletébe való beavatkozás nem volt önkényes, nem volt indokolatlan és nem volt szükségtelen, ezért a perbeli médiatartalmakkal az alperes nem sértette meg a felperes személyiségi jogait.
6. Az indítványozó által benyújtott fellebbezés folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.263/2016/3/II. sorszámú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és megállapította, hogy az alperes azzal, hogy az általa üzemeltetett [REDACTED] sajtótermékben 2015. március 27-én közzétett „Blikk: T [REDACTED] című cikkben közzétette a felperes nevét, valamint korábbi munkahelyének megnevezését, jogviszonya megszűnésének időpontját és módját, ottani munkaköri beosztását, megsértette a felperes személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát. Ítéletének indokolásában a másodfokú bíróság kifejtette, hogy a kereset elbírálásánál a magánélethez és a személyes adatok védelméhez való jog, valamint a szólásszabadság és a véleménynyilvánítási szabadság összeütközését kellett feloldani. Kifejtette: az elsőfokú bíróság helyesen utalt az Alkotmánybíróság 7/2014-es határozatának indoklásában foglaltakra. Egyetértett azzal is, hogy a perbeli esetben egy közérdeklődésre számot tartó, jelentős súlyú bűncselekmény elkövetésével kapcsolatos hatósági fellépés

[REDACTED]

vonatkozásában a közügynek minősülő [REDACTED] összefüggésben adott tájékoztatást az alperes. Ennek során arról fejtette ki vélekedését, hogy mi lehet az oka annak, hogy az ügyészség szerinte késedelmesen intézkedett. A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra, hogy a sérelmezett közlések közügynek minősülő [REDACTED] kapcsolódnak, azzal összefüggnek. A másodfokú bíróság szerint a felperes magánéletéhez kapcsolódó, a [REDACTED] fennálló korábbi munkakapcsolata, továbbá a [REDACTED] vezető magánéleti kapcsolata olyan, a tárgybeli közügyet érintő személyes adatok, amelyek nyilvánosságra hozatala az érintett közügy megvitatása érdekében nem tekinthető önkényes, szükségtelen vagy indokolatlan nyilvánosságra hozatalnak. A jogerős ítélet kifejtette azt is, hogy azt kellett vizsgálni, hogy mi az a nyilvánosságra hozható legszükségesebb védett adat, amely a tárgybeli közügy megvitatásához szükséges és indokolt. A jogerős ítélet szerint a felperes személyes adatainak nyilvánosságra hozatala során az alperesnek azt kellett mérlegelnie, hogy az általa közzétett híradás céljának eléréséhez szükséges-e, és ha igen, milyen mértékben a felperes személyes adatainak nyilvánosságra hozatala, illetőleg a tudósítás anonimizált módon is betölti-e a szerepét. Ezen mérlegelési szempontok alapján a jogerős ítélet arra a következtetésre jutott, hogy a felperes magánéleti kapcsolatának és a [REDACTED] köthető munkakapcsolatának ténye valóban olyan, a magánélet körébe tartozó és egyben személyes adat is, amelyek a közügyek megvitatásához kapcsolódóan jogsértés nélkül nyilvánosságra hozhatók. Az elsőfokú bírósággal szemben azonban a jogerős ítélet arra az álláspontra helyezkedett, hogy a tudósítás céljának eléréséhez a felperes nevének nyilvánosságra hozatala és a korábbi munkahelyének, a Miniszterelnökségnek a feltüntetése már nem volt feltétlenül szükséges. Megállapította, hogy a felperes nem közszereplő, a tudósítás idejében közfeladatot nem látott el. A jogerős ítélet szerint tehát elegendő lett volna a kívánt cél elérése érdekében anonimizált tudósítás formájában annak felvázolása, hogy [REDACTED] volt titkára egy élettársi kapcsolat okán a legfőbb ügyész személyével is összefüggésbe hozható. A jogerős ítélet szerint a felperes korábbi munkahelyének megnevezése, valamint foglalkoztatási jogviszonya megszűnésének időpontja és annak módjának közlése a perbeli cikkben akkor sem válik indokolttá, ha egyebekben az közérdekből nyilvános adatként megjelent a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítőben.

7. A felek által előterjesztett felülvizsgálati kérelmekre a Kúria Pfv.IV.21.398/2017/4. sorszámu ítéletével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A Kúria megállapította, hogy az ügyben érdekmérlegelésre van szükség, arról kell döntenie, hogy az adott esetben a felperes személyes adatvédelméhez fűződő joga vagy pedig a véleménynyilvánítás szabadsága, illetve a sajtószabadság élvez-e elsőbbséget a név közlése kapcsán. A Kúria utalt rá, hogy a felperes személye vonatkozásában már több ügyben akként foglalt állást, hogy a felperes teljes nevének közlése nem minősül személyiségi jogsértésnek (Pfv.IV.20.884/2017, Pfv.IV.20.941/2017) és véleményének felülvizsgálatára a Kúria nem látott okot. A figyelembe vett legfőbb szempontként a rendkívüli mértékű közérdeklődés, a közügy igen jelentős tárgyi súlya, a tudósítás hitelessége a közvélemény tájékoztatását helyezi előtérbe az adott ügyben a felperes személyes adatai védelméhez képest. A Kúria utalt az Alkotmánybíróság (7/2014. AB határozat) határozataiban megfogalmazott szempontok közül arra, hogy ha a vizsgált ügy nagy közérdeklődésre tart számot, jelentős társadalmi vitát közvetít, akkor egyértelműen a véleménynyilvánítási szabadság kerül előtérbe az egyéni személyiségi jogokkal szemben.

IV) Az alapjogi sérelmek a Kúria döntésével kapcsolatban

9. Az eljáró bíróságok helyesen állapították meg kiindulási pontként, hogy az indítványozó nem közszereplő, ám a [REDACTED] közügynek, illetve az Smtv. vonatkozásában közérdeklődésre számot tartó eseménysorozatnak minősül. Helyesen állapították meg azt is, hogy a nyilvánosságra hozott adatok, az indítványozó neve, családi kapcsolatai, szerelmi viszonyának ténye és párjának neve az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése és a Ptk. 2:43. § által védett magánélet részét képezik.
10. Az eljáró bíróságok helytállóan foglalták meg a releváns jogkérdést: adott ügyben az egyébként szűk körben korlátozható alapjogok konfliktusát kell megítélni, figyelembe véve, hogy felperes nem közszereplő, hanem személye valamilyen módon kapcsolódott egy fontos, közérdeklődésre számot tartó eseménysorozathoz, vagyis adott esetben melyik alapjog érvényesülése élvez elsőbbséget, a sajtószabadság, véleménynyilvánítás szabadsága, vagy felperes személyiségi jogainak, magánéletének védelme.
- [REDACTED]

11. Indítványozó szerint viszont a döntés mégis alaptörvény-ellenes, sérti az Alaptörvény 3. cikk (1) bekezdését, illetve VI. cikk (1) bekezdését.
12. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint: „Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”
13. Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerint: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák.”
14. Az indítványozó keresetében hivatkozott magánélet sérthetetlenségéhez fűződő jog alkotmányos tartalmával kapcsolatosan megállapításokat tett többek között a 32/2013. (XI. 22.) AB határozat, amely a következőképpen határozta meg e jog védelmi körét: „[a] magánszféra lényege tekintetében azonban továbbra is fenntartható az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatában megfogalmazott - a magánélet fogalmának esszenciáját jelentő, általános érvényű - megállapítás, miszerint a magánszféra lényegi fogalmi eleme, hogy az érintett akarata ellenére mások oda ne hatolhassanak be, illetőleg be se tekinthessenek [36/2005. (X. 5.) AB határozat, ABH 2005, 390, 400.]. Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében biztosított magánszférához való jog és az Alaptörvény II. cikke által garantált emberi méltósághoz való jog között különösen szoros a kapcsolat. Az Alaptörvény II. cikke megalapozza a magánszféra alakítása érinthetetlen területének védelmét, ami teljesen ki van zárva minden állami beavatkozás alól, mivel ez az emberi méltóság alapja. Az Alaptörvény értelmében a magánszféra védelme azonban nem szűkül le az Alaptörvény II. cikke által is védett belső vagy intimszférára, hanem kiterjed a tágabb értelemben vett magánszférára (kapcsolattartás), illetve arra a térbeli szférára is, amelyben a magán- és családi élet kibontakozik (otthon). Ezen túlmenően önálló védelmet élvez az egyén életéről alkotott kép is (jó hírnévhez való jog).” (Indokolás [83]-[84])”
15. Az egyes alapjogok kollíziója esetében követendő eljárásról, a megfontolandó körülményekről, ugyanakkor az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése tételes jogi alapokat is adott a kérdés általánosabb vizsgálatához a „feltétlenül szükséges mértékű” és az „elérni kívánt céllal arányos” alapjogi sérelem kategóriáinak normaszintű megfogalmazásával.
16. A sajtó szabadsága és a magánélet, a jó hírnév és emberi méltóság védelme közötti lehetséges kollízióval a fenti tételes rendelkezésen túlmenően számos alkotmánybírói határozat is foglalkozott. A 7/2014. (III. 7.) AB határozat a fentiek mellett irányadó megállapítást tesz a sajtószabadság és az emberi méltóság védelme, mint két alapjog ütközése során kialakítandó mérlegről, illetve az ehhez kapcsolódó szükségesség és arányosság kérdésköréről, közszereplők esetében:
- „[54] Bár az alapvető jogok biztosának indítványa az új Ptk. rendelkezésének csak a „méltányolható közérdekből” feltételét kifogásolta - a másik két feltételt alkotmányosnak tartva -, a szabály egyik elemének alkotmányosságát nem lehet a többitől függetlenül megítélni, ezért az Alkotmánybíróság mindhárom feltételre tekintettel vizsgálta az indítványban foglaltakat. Az új Ptk. szövegezése a személyiségvédelem oldaláról közelíti meg a kérdést, és a közéleti szereplő személyiségi jogai védelmének korlátozhatóságáról szól, ugyanakkor az Alkotmánybíróság a szóban forgó feltételeket a szólás- és sajtószabadság érvényesülése felől értékelte. E tekintetben a személyiségvédelem korlátozhatóságának feltételeivel a jogalkotó a szólás- és sajtószabadság érvényesülésének határait jelölte ki, aminek meg kell felelnie az alapjog-korlátozásra vonatkozó, az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglalt alkotmányos követelményeknek.
- [55] Az Alkotmánybíróság a fent kifejtettek alapján megállapítja, hogy az emberi méltóságból fakadó személyiségvédelem – másoknál szűkebb körben, de – a közéleti szereplők esetében is korlátozhatja a véleménynyilvánítás szabadságát. Az Alaptörvény emberi méltóságot védő II. cikkére, illetve a magánélet és a jó hírnév tiszteletben tartásáról rendelkező VI. cikk (1) bekezdésére tekintettel tehát a szólás- és sajtószabadságnak az új Ptk. 2:44. §-ából következő korlátozásának a szükségessége a nevesített személyiségi jogokkal összefüggésben elvont módon fennáll. Az Alkotmánybíróságnak ugyanakkor vizsgálnia kellett, hogy a rendelkezésben foglalt konkrét feltételek is összhangban vannak-e a korlátozás alkotmányossági követelményeivel [Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése].

[59] A bíróságoknak mindezek figyelembevétele mellett biztosít lehetőséget az új Ptk. 2:44. §-ának „szükséges és arányos mértékben” kitétele arra, hogy a közéleti szereplők személyiségi jogai korlátozhatóságának mércéit kialakítsák.

[60] 2.2. A politikai véleménynyilvánítás szabadságának határait az új Ptk. szerint úgy kell meghúzniuk a jogalkalmazóknak, hogy e szabadság gyakorlása a közéleti szereplők esetében se járjon az emberi méltóság sérelmével. Az Alkotmánybíróság szerint önmagában ez a feltétel is összhangban áll az Alaptörvény IX. cikkével, hiszen az emberi méltóság a véleménynyilvánítás szabadságának korlátja lehet. Az új Ptk. e feltételében megnyilvánuló alkotmányossági szempontok szerint bizonyos körben a közéleti szereplők emberi méltósága is védelemre szorul a szólásszabadsággal szemben. A joggyakorlat alkotmányosságának kérdése az új Ptk. vizsgált rendelkezésével összefüggésben ugyanakkor e tekintetben is azon múlik, a jogalkalmazók a közügyek szabad vitatását biztosító teszteteket dolgoznak-e ki arra nézve, hogy a konkrét esetekben - vagyis nevesített személyiségi jog vagy az általános személyiségi jog védelmére irányuló igény személyes érvényesítéskor - mikor kell meghajolnia a szólásszabadságnak a közéleti szereplő emberi méltóságával, illetve magánéletével vagy jó hírnevével szemben. Az új Ptk. 2:42. §-ában foglalt emberi méltóság korlátozhatatlan aspektusa csak az emberi státuszt alapjaiban tagadó véleménynyilvánítások egészen szűk körében jelenti a szólásszabadság abszolút határát.

[62] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy mindez nem jár az érintettek emberi méltósága, magánélete és jó hírneve védelmének - és ezáltal az új Ptk. szóban forgó feltételének - kiüresedésével. A közhatalmat gyakorló személyeket és a közszereplő politikusokat is megilleti a személyiségvédelem, ha az értékítélet a személyüket nem a közügyek vitatása körében, nem közéleti tevékenységükkel, hanem magán- vagy családi életükkel kapcsolatban érinti.”

17. Az alapjogok ütközése esetében az egyes alapjogok korlátozásával kapcsolatosan szintén számos alkotmánybírósági határozat látott napvilágot, az alkotmányos probléma kimerítő összefoglalása megtalálható a 11/2014. (IV.04.) AB határozat indokolásában is:

„[35] Az alkotmányos alapjogok korlátozása az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján a következőképpen alakult. Az Alaptörvény I. cikkének szövege az Alkotmány 8. § (2) bekezdésével megegyezik abban, hogy az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvénynek kell megállapítania. Az Alkotmány 8. § (2) bekezdése kimondta, hogy alapvető jog lényeges tartalmát törvény sem korlátozhatja. A korlátozás további követelményeit az Alkotmánybíróság fogalmazta meg az ún. alapjogi tesztben, amelynek lényege, hogy az „állam akkor nyúlhat az alapjog korlátozásának eszközhöz, ha másik alapvető jog és szabadság védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el. Az alapjog korlátozásának alkotmányosságához tehát önmagában nem elegendő, hogy az másik alapjog vagy szabadság védelme vagy egyéb alkotmányos cél érdekében történik, hanem szükséges, hogy megfeleljen az arányosság követelményeinek: az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban legyen egymással. A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni. Alkotmányellenes a jog tartalmának korlátozása, ha az kényszerítő ok nélkül, önkényesen történik, vagy ha a korlátozás súlya az elérni kívánt célhoz képest aránytalan” [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 171.].

[36] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint tehát az alapjog korlátozása akkor arányos, ha „az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban” van, továbbá a „törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni” [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 171.; továbbá: 20/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 69, 71.; 7/1991. (II. 28.) AB határozat, ABH 1991, 22, 25.; 11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992, 77, 85.; 11/1993. (II. 27.) AB határozat, ABH 1993, 109, 110.; 22/1999. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1999, 176, 194-195.; 18/2000. (VI. 6.) AB határozat, ABH 2000, 117, 123.].

[37] Az Alaptörvény ezt a gyakorlatot teszi írott szabállyá, amikor [I. cikk (3) bekezdés] akként rendelkezik, hogy alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan korlátozható. Ugyancsak tartalmi azonosság állapítható meg az Alaptörvény I. cikkében és az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében a lényeges tartalom védelmét illetően.

[38] (...) Az Alkotmánybíróság, hasonlóan más alkotmánybíróságokhoz és az Emberi Jogok Európai Bíróságához, valamint az Európai Bírósághoz, az alapjogok korlátozását a szükséges és arányos (vagy csak arányos) korlátozás mércéjével vizsgálja. [6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 98-99.; 18/2000. (VI. 6.) AB határozat, ABH 2000, 122-123, 130.]

[39] Ez a mérce, ellentétben az Alkotmánnyal, az Alaptörvényben kifejezett tételes alapon nyugszik: az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése - az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlata, elsősorban a 30/1992. (V. 26.) AB határozat alapján [ABH 1992, 167, 171.] - meghatározza az alapjogok korlátozásának feltételeit.

[40] Az alapjog korlátozásának szükségessége két elemből áll: az alapjog korlátozásának alkotmányos célt kell követnie, és alkalmasnak kell lennie e cél elérésére.

[41] Az arányosság (szűkebb értelemben) azt kívánja, hogy a szükséges korlátozás ne legyen több, mint amennyit az alkotmányosan igazolt cél elérése megkíván. Különösen azt kell itt vizsgálni, van-e az alkotmányos cél elérésére kevesebb alapjogi korlátozással járó megoldás, mint amit adott esetben a törvényhozó választott. (...)”

18. Az alkotmánybírósági határozatok több esetben utaltak a hasonló tárgyban megjelent EJEb alapjogi gyakorlatra. Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvénnyel a magyar jogrendszer részévé tett Európai Emberi Jogi Egyezmény (a továbbiakban Egyezmény) 8. Cikk. 1. pontja értelmében:

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, lakását és levelezését tiszteltben tartsák.”

Az Egyezmény a véleménynyilvánítás szabadságáról szóló 10. Cikkének 1. pontja szerint *“Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát országhatárokon kívül és anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhasson. Ez a Cikk nem akadályozza, hogy az államok a rádió-, televízió- vagy mozgóképfelvételek működését engedélyezéshez kössék.”*

Az Egyezmény idézett passzusának 2. pontja szerint

„a kötelezettségekkel és felelősséggel együttjáró szabadságok gyakorlása a törvényben meghatározott, olyan alakszerűségeknek, feltételeknek, korlátozásoknak vagy szankcióknak vetendő alá, amelyek szükséges intézkedéseknek minősülnek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a területi sértetlenség, a közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, mások jó hírneve vagy jogai védelme, a bizalmas értesülés közlésének megakadályozása, vagy a bíróságok tekintélyének és pártatlanságának fenntartása céljából.”

19. Az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlata egyértelművé tette, hogy a családi élet vonatkozásai, az érintett kapcsolatrendszere egyértelműen a magánélethez való jog védelmét élvezik, ezen jogok megsértése az Egyezmény 8. cikkelyének megsértését jelentik (Couderc and Hachette Filipacchi Associés vs France ügy 40454/07 § 99.) A fent hivatkozott ügyben, több azonos tárgyú ügyhöz hasonlóan az EJEb egyértelműen rögzítette, melyek azok a szempontok, amelyet a tagállami bíróságoknak figyelembe kell venniük olyan esetben, amikor közérdeklődésre számot tartó ügyekben az érintett magánéleti vonatkozásainak védelme és a véleménynyilvánítás szabadsága ütközik egymással. Ezek a következők:

- a) mennyire járul hozzá a sérelmezett cikk a közügyek megvitatásához,
- b) mennyire ismert az érintett személy,
- c) ki vagy mi a sérelmezett híradás tárgya illetve alanya,
- d) milyen az érintett személy korábbi nyilvánossággal kapcsolatos magatartása,
- e) a nyilvánosságra hozatal tartalma, formája és módja,
- f) a nyilvánosságra hozott információk megszerzésének módja,
- g) az információk helyessége és valódisága (§ 93.).

20. A Kúriai ítélet viszont nem foglalt állást az indítványozó magánéletére, élettársának beazonosítására, családi kapcsolataira vonatkozó közlések kapcsán a szükségesség-arányosság kérdésében, vagyis szükséges volt-e és milyen indokok alapján az adott ügyben a közvélemény tájékoztatása során felfedni és nyilvánosságra hozni az indítványozó legbelsőbb magánéleti vonatkozásait.

21. Nem foglalt állást a jogerős döntés abban sem, hogy a név megjelölésével, illetve a magánélet ilyen mértékű feltárásával okozott sérelem arányos volt-e a magánéleti adatok közreadásával okozott nyilvánvaló hátrányhoz képest. A fent említett magánéleti vonatkozások kapcsán az adott alapjogi tesztet az indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróságok az ítéletek indokolása szerint nem végezték el, vagy mérlegelésük eredményét nem jelenítették meg az indokolásban, ezzel konkrétan és tételesen

[REDACTED]

megsértették az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének követelményeit. Ezt a vizsgálatot a másodfokon eljáró bíróság kizárólag az indítványozó nevének közzétételével kapcsolatosan végezte el, és jutott arra a következtetésre, amely az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatásához vezetett.

22. Alapul véve fent hivatkozott EJEB joggyakorlat következtetéseit, a bíróságoknak állást kellett volna foglalniuk azokban a kérdéskörökben, hogy az alperes híradásai mennyire járultak hozzá a közügyek megvitatásához (a), értékelni kellett volna a híradások önkényességét, az indítványozó magánszférájába történt kétségtelen beavatkozás szükségességét és arányosságát (b), mérlegelni kellett volna mennyire volt ismert az indítványozó a nyilvánosság számára, milyen volt korábbi nyilvánossággal kapcsolatos magatartása (c), mérlegelnie kellett volna milyen volt a nyilvánosságra hozott információk megszerzésének módja, az információk helyessége és valódisága (d). Az EJEB gyakorlata szerint a szükségesség-arányosság kérdéskörének vizsgálata során a fenti kérdéseket az ügyben fel kellett volna tenni, és azokra részletes válaszokat kellett volna adni annak érdekében, hogy állást lehessen foglalni mennyiben szükséges, és mennyiben arányos a magánélet sérelmére alkalmas közlés nyilvánosságra hozatala közérdeklődésre számot tartó ügyekben.
23. Az Alkotmánybíróság korábbi határozatai értelmében a szükségességi-arányossági teszt során a bíróságoknak az egyedi ügyben abban is állást kellett volna foglalniuk, volt-e az alkotmányos cél elérésére kevesebb alapjogi korlátozással járó megoldás, mint amit adott esetben alperes alkalmazott, milyen más, olyan módon lehetett volna a közérdeklődésre számot tartó körülményekről tájékoztatni a közvéleményt, amely nem sérti az érintettek magánélet védelméhez fűződő jogait.
24. Indítványozó álláspontja szerint amellet, hogy az alapjogi tesztet a Kúria elmulasztotta elvégezni, az adott ügyben döntése pedig sérti az indítványozó magánélet védelméhez fűződő, az Alaptörvényben védett alapjogát is.
- a) A cikkek hozzájárulása a közügyek megvitatásához
25. A bíróságok a bírói, illetve alapjogi gyakorlat elveit alkalmazva helytelen, alaptörvényellenes következtetésre jutottak. A bíróságok nem vették figyelembe ugyanis, hogy egyrészt az indítványozó nem részese az ítélet által hivatkozott közügynek, semmilyen módon nem érintett az ún. [REDACTED] en, büntetőügy nem indult ellene, sőt, a közérdeklődésre vitathatatlanul számot tartó büntetőügyben még tanúként sem hallgatták ki a nyomozó hatóságok.
26. Attól, hogy felperes véletlen folytán közös ismerőse a közügy valódi szereplőjének, a figyelem középpontjában álló [REDACTED], illetve a közszereplőnek minősülő Legfőbb Ügyésznek, a felperes nem válik sem közszereplővé, sem a közügy érintettjévé. Súlyosan megalapozatlan a bíróságok következtetése, miszerint az indítványozó magánéleti kapcsolatán és munkahelyén keresztül összefüggésbe hozható a [REDACTED] eljáró, illetve érintett közszereplőkkel.
27. A személyes kapcsolatok ténye általában önmagában nem bír semmilyen jelentéstartalommal, nem jelent megfelelő hivatkozási alapot következtetések levonására, nem képez tehát közérdeklődésre számot tartó körülményt. Főleg akkor nem, ha a közérdeklődésre számot tartó ügy valódi szereplői, tehát a jelenleg az ügyben terhelti pozíciót betöltő [REDACTED] illetve a [REDACTED] [REDACTED] köz, nevezetesen, hogy korábban a cég alkalmazásában állt. Ugyanez a kapcsolat aggálytalanul fellelhető a [REDACTED] t több száz egyéb alkalmazottjáról is, tehát alkalmazva a bíróságok okfejtését, valamennyi alkalmazott köteles lenne eltűnni, hogy nevük és munkahelyi adataik (esetleg élettársi kapcsolataik) a sajtóban teljes nyilvánosságot kapjon pusztán azon az alapon, hogy a közérdeklődésre számot tartó ügyben érintettek.
28. A sajtó által feltárt kapcsolat nem közvetlen személyes kapcsolat, pusztán virtuálisan, látszólag létezik a fenti személyek közös ismeretségének köszönhetően. A sajtó - közöttük az alperes - által felkapott hír valójában nem is hír, pusztán bulvárfeltételezés, amely valóságának nincs alapja, és ezt a bíróság nem észlelte. Azt a körülményt, hogy ezen kapcsolat érdemi kapcsolat, és az érintettek kapcsolata bármilyen módon befolyásolta volna a közérdeklődésre számot tartó ügy mikénti alakulását, az alperesnek kellett
- [REDACTED]

© 2004 Blackwell Publishing Ltd, *Journal of Internal Medicine* 255: 105–112

- _____

több hónappal azelőtt tájékoztatta a nyilvánosságot, minthogy közölte volna az érintettekkel.

33. Az adott cikk tartalma semmivel nem járult hozzá a [REDACTED] körülményeinek tisztázásához, nem adott sem teljekörű magyarázatot, sem az átlagolvasó számára hasznos információ adalékot az ügy lényegi kérdéseire (ti.: hogy fordulhatott elő államilag részletesen szabályozott tőkepiaci környezetben ekkora mértékű szabálytalan kereskedés, mik a károsultak lehetőségei pénzüik visszaszerzésére, milyen intézkedéseket tett az állam a hasonló ügyek megelőzésére, kiket és milyen mulasztás terhel az ügy kipattanása kapcsán), de még csak az üggyel kapcsolatos közvélekedés alakulásához sem járult hozzá, hiszen semmilyen következtetést nem vont le a feltárt körülményekből.

b) A híradások önkényessége, a szükségesség és arányosság tesztje

34. Indítványozó szerint a magánéletbe történő beavatkozás önkényességének kérdése pusztán azon az alapon nem válaszolható meg, hogy az érintett ügy magánéleti vonatkozású vagy van közéleti érintettsége. Közügyben, illetve közérdeklődésre számot tartó ügyben is megvalósulhat a magánéletbe való beavatkozás önkényessége, mégpedig akkor, ha a sérelmezett közlés anélkül ad közre nyilvánvalóan a magánélet szférájába tartozó információkat, hogy az a közügy megvitatása szempontjából szükséges, illetve az ekként okozott sérelem nem arányos a téma megvitatáshoz fűződő közérdekkel, ahogy erre az EJEB bírósági joggyakorlat és idézett hazai alkotmánybírósági gyakorlat is rámutatott.
35. A jogerős ítélet azt az érvet sem értékelte, hogy olyan körülmények között, amikor egy nem közszereplő magánszemély igazán érzékeny, különleges adata kerülhet az érintett nyilvánvaló akaratával ellenkező módon nyilvánosságra, a minden tekintetben hiteles tájékoztatás igénye önmagában az indítványozó álláspontja szerint másodlagos. A sajtó részéről ugyanis megvan a későbbi lehetőség hitelessége igazolására akkor is, ha bárki az általa nyilvánosságra hozott adatokat cáfolni próbálta volna akár a nyilvánosság előtt, akár esetleges sajtóhelyreigazítási eljárásban.
36. Arra a kérdésre tehát, hogy a sajtószabadság megvalósulásának tiszteletben tartása mellett a közvélemény tájékoztatása, mint kívánt cél elérhető lett volna-e az érintett magánszférájának minél kisebb mértékű sérelmével, – az indítványozó és élettársának személyi azonosíthatósága mellőzésével – indítványozó álláspontja szerint a fenti okfejtés alapján egyértelmű igen a válasz. Ez a kérdés a magánéleti vonatkozások arányos sérelmével kapcsolatos, tehát a lehető legcsekélyebb korlátozással járt-e el a sajtó akkor, amikor az indítványozó magánéleti vonatkozásai sérelmének veszélye nyilvánvalóan fennállt. A cikkek tartalmával kapcsolatosan még csak az arra irányuló törekvés vagy szándék sem volt felismerhető, hogy a sajtó bármilyen módon törekedett volna a választott témát oly módon bemutatni, hogy azzal az érintetteknek a szükséges, de lehető legcsekélyebb személyiségi jogi sérelmet okozza.
37. Fentiek alapján - ellentétben a bíróságok álláspontjával – az indítványozó álláspontja szerint a gondosan mérlegelt körülmények nem indokolták, hogy az indítványozó élettársi kapcsolatát, személyisége egyéb azonosítható jegyeit, magánéleti vonatkozásait az alperes felismerhető módon nyilvánosságra hozza, ezzel a döntés sérti az indítványozó magánélet védelméhez fűződő alkotmányos jogait.

c) Indítványozó ismertsége, nyilvános szereplése

38. Nem volt vitatott, hogy azon kívül, hogy indítványozó nem közszereplő, magánemberként sem hozta bárki által elérhető módon nyilvánosságra magánéletének sérelmezett vonatkozásait. Ezáltal a sajtóban megjelent híradások olyan széles körben, gyakorlatilag országos nyilvánosság előtt tárták fel a indítványozó magánéletének legszemélyesebb vonatkozásait, amely súlyosan és helyrehozhatatlanul érintették az indítványozó privát szféráját, emberi méltóságát. Indítványozó még csak nem is közismert személyiség, sohasem élt önként a nyilvános sajtómegjelenés lehetőségével, gondolatait, magánéletének vonatkozásait a széles nyilvánossággal sohasem osztotta meg.

d) Az információk megszerzésének módja

39. A bíróságok azt sem értékelték, hogy a sajtó, illetve konkrétan az alperes milyen módon jutott hozzá az indítványozó magánéleti adataihoz. Alperes nem vitatta azt a felperesi állítást, hogy nem a sajtó saját nyomozása, feltáró tevékenysége eredményeképp jutott az információk birtokába, hanem az indítványozó vélhetően egyik közeli munkatársa - eddig nem ismert indokokból - tárta fel a sajtó munkatársai előtt az érintettek magánéletének részleteit. Az alperes munkatársai még arra sem vették a fáradságot, hogy az így megszerzett, önmagában hitelesnek még semmiképp nem tekinthető információkat megnyugtató módon ellenőrizzék, az informátor elmondásán kívül a facebook oldalra feltöltött fénykép ugyanis erre nem volt objektíven alkalmas, az a szereplők valódi kapcsolatát még nem jellemezte. Elvárható lett volna ezen adatok ellenőrzése maguktól az érintettektől is. Amennyiben alperes a megszerzett adatokat - hitelessége megfelelő alátámasztása céljából - ilyen módon ellenőrizte volna, és az indítványozót, valamint élettársát megnyilatkoztatta volna kapcsolatukra vonatkozó híresztelés valóságáról, ez egyben lehetőséget biztosított volna az érintett feleknek megfelelő nyilatkozat megtételére, vagy legalább álláspontjuk kifejtésére, amelyre az alperes lehetőséget sem adott.

40. Fenti okfejtés összefoglalásaként indítványozó tehát továbbra is arra hivatkozik, hogy nevének, családi kapcsolatainak, magánéleti, munkahelyi adatainak engedélye nélküli nyilvánosságra hozatala annak indokolatlanságán és szükségtelenségén keresztül önkényesnek, így mind a nemzetközi, mind a hazai bírói gyakorlatnak megfelelően jogellenesnek tekinthető, amelyet a támadott ítélet nem észlelt, illetve tévesen értékelt.

V) Indítvány befogadásának feltételei

41. Indítványozó a Kúria ítéletét 2018. december 17. napján vette át, így a panasz előterjesztésére az Abtv. 30. § (1) bekezdésében megszabott 60 napos határidő az Ügyrend 32. § (4) bekezdésére is figyelemmel megtartott.

42. Az Abtv. 27. § b) pontjának alkalmazása szempontjából az indítványozó által hivatkozott hiányosságok és hibák az indítványozó Alaptörvényben rögzített jogának sérelmet valósítják meg. Az Abtv. 29. § alkalmazása szempontjából az indítványozó véleménye szerint a panaszolt döntésnek az indítványban kifejtett alaptörvény-ellenessége a bírói döntést érdemben befolyásolta, a perben felvetett főbb jogkérdéseket alapvetően érintette.

43. Tekintettel az Abtv. 27. §, és az Ügyrend 30. § (2) bekezdése rendelkezéseire, a Kúria ítéletével szemben további jogorvoslatnak nincs helye.

44. Indítványozó az Abtv. 52. § (5) bekezdésének rendelkezései alapján akként nyilatkozik, hogy az indítványban szereplő személyes adatai kezeléséhez, nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá.

45. Jelen indítványhoz csatolásra kerültek az alábbi mellékletek:

- ügyvédi meghatalmazás
- az indítványozó keresetlevele
- az elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszék ítélete
- a Fővárosi Ítéltábla ítélete
- a Kúria ítélete

Budapest, 2019. február 04.

Tisztelettel,

Indítványozó képviseletében: